

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бюджетна політика та фінансова децентралізація»

Галузь знань			28 «Публічне управління та адміністрування»		Освітній рівень	бакалавр		Мова викладання	
Спеціальність			281 «Публічне управління та адміністрування»		Семестр	6		українська	
Освітньо-професійна програма			«Публічне управління та адміністрування»		Статус	Вільного вибору			
Факультет			Економіки і менеджменту		Кафедра	Менеджмент			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:						
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять		Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
			4	120	18	-	36	-	66

ВИКЛАДАЧІ

Контактна інформація для зв'язку з викладачем: - місцезнаходження робочого місця викладача : ДДМА, ІІ корпус, кафедра «Менеджмент», ауд. 2426;
- робочий телефон: 062-641-68-85, menegment2426@gmail.com, managment@dgma.donetsk.ua; Дні занять та консультацій: за поточним розкладом

Волошина Олена Олексіївна, volosoh@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА.

Досвід роботи - більше 20 років.

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 4 монографій з актуальних проблем економіки та управління.

Провідний лектор з дисциплін: «Інвестиційний менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Політична економія», «Мікроекономіка».

АНОТАЦІЯ КУРСУ	
Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі	
Освітні компоненти, які передують вивченню	1. Менеджмент. 2.Адміністративне право. 3. Місцеве самоврядування.
Освітні компоненти для яких є базовою	Кваліфікаційна робота бакалавра
Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ЗК 4. Здатність буди критичним і самокритичним ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації ЗК 6. Здатність працювати в команді ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 13. Здатність спілкуватися с представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей/видів діяльності)	СК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва та розв'язання конфліктів. СК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів. СК 9. Здатність впроваджувати інноваційні технології СК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування. СК 11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
ПРН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства ПРН 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування ПРН 14. Уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов. ПРН 15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності ПРН 16 Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Процес глобалізації, що невинно поширюється й охоплює практично усі сфери суспільної діяльності, створює умови для формування над-національних структур регулювання міждержавних та недержавних відносин, фінансова децентралізація є найактивнішим інструментом такого регулювання. Курс “Бюджетна політика та фінансова децентралізація” є важливою складовою частиною комплексу дисциплін бакалаврської освітньо-професійної програми “Публічне управління та адміністрування”, знання яких необхідно майбутньому фахівцеві даної галузі. Дисципліна сфокусована на вивченні видів, типів та структур найбільш впливових організацій як універсального, так і регіонального формату, інституційним аспектами їх функціонування, ознайомлення з особливостями прийняття рішень тощо.
Мета	Формування у здобувачів системи теоретичних та прикладних знань про засади, механізми функціонування бюджетної політики та фінансової децентралізації
Формат та методи навчання	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – залік (очний, дистанційний формат)
«Правила гри» 	• Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Політика щодо дедлайнів та перескладання • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. Політика академічної доброчесності Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ					
Лекція 1	Сутність і призначення державного бюджету	Практичне заняття 1,2	Призначення бюджету в ринковій економіці	Самостійна робота	Роль бюджету в соціально-економічних процесах держави
Лекція 2	Бюджет як основний фінансовий план держави	Практичне заняття 3,4	Сутність бюджетного процесу та його учасники		Стадії бюджетного процесу
Лекція 3	Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України	Практичне заняття 5,6	Склад і структура бюджетної системи		Напрями розвитку бюджетної системи України
Лекція 4	Поняття про фіскальну децентралізацію	Практичне заняття 7,8	Централізація та децентралізація в управлінні		Інструменти фіскальної децентралізації в умовах трансформаційної економіки
Лекція 5	Система видатків бюджету	Практичне заняття 9,10	Методи формування бюджету		Методи формування бюджету в економічно розвинутих країнах і країнах, що розвиваються
Лекція 6	Видатки бюджету на економічну діяльність та науку	Практичне заняття 11,12	Склад та класифікація видатків державного бюджету		Форми бюджетного фінансування
Лекція 7	Видатки бюджету на соціальний захист населення та соціальну сферу	Практичне заняття 13,14	Склад видатків бюджету на соціальний захист населення		Соціальний захист населення в економічно розвинутих країнах і країнах, що розвиваються
Лекція 8	Видатки бюджету на оборону та управління	Практичне заняття 15,16	Склад видатків бюджету на оборону та управління		Склад видатків бюджету на оборону та управління в економічно розвинутих країнах і країнах, що розвиваються
Лекція 9	Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування	Практичне заняття 17,18	Сутність бюджетного дефіциту		Економічні ознаки бюджетного дефіциту

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Програмне забезпечення MS Windows XP; Star Office; 1C 7.7; CS Trade Quote 8; Internet Explorer; WinRAR; Adobe Reader 9; Outlook Express; Тест 2003.

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Доступ до матеріалів дистанційного навчання і контролю Moodle з цього курсу можна знайти за посиланням

<http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1997>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Сунцова О.О. Місцеві Фінанси: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2018.- 560 с.
2. Журавльов Д., Петков С., Дрозд О., Дрозд В. Місцеве самоврядування в Україні. Актуальне законодавство та судова практика. Київ: Центр навчальної літератури, 2021.- 452 с.
3. Руденко О., Штурхецький С., Ткаленко Н., Михайловська О. Місцеве самоврядування та суспільні комунікації. Київ: Кондор, 2016.- 130 с.
4. Чижмарь К. Науково-практичний коментар Законів України «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про місцеві державні адміністрації». Київ: Професіонал. 2019-574 с.
5. Бодрова І.І., Болдирев С. В., Величко В.О. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні. Київ: Право. 2017.- 392 с.
6. Кулі-Іванченко К.К. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2018.-232 с.
7. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія».– 2012. – 128 с.

Додаткові джерела

Дистанційні курси та інформаційні ресурси:

1. Група Світового банку. – Режим доступу: www.worldbank.org
2. Євробюлетень (інформаційний бюлетень Представництва Європейської Комісії в Україні) [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://www.delukr.ec.europa.eu/page962.html> (укр.)
3. Координатор проектів ОБСЄ в Україні [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://www.osce.org/ukraine> (укр., англ.)
4. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ. – Режим доступу: <https://mfa.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій. – Режим доступу: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/international-cooperation/>
6. Офіційний сайт Європейського Союзу. – Режим доступу: <http://www.europa.eu.int>
7. Офіційний сайт організації «Greenpeace». – Режим доступу: <http://www.greenpeace.org/international/>
8. Офіційний сайт Ради Європи: <http://www.coe.int>
9. Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу: <http://www.world-bank.org>
10. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу: <http://www.imf.org>
11. Офіційний сайт ООН. – Режим доступу: <http://www.un.org>
12. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. - Режим доступу: <http://www.wto.org> (англ.)
13. Офіційний сайт Асоціації держав Південно-Східної Азії. – Режим доступу: <http://www.asean.org>
14. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. – Режим доступу: www.oecd.org
15. Рада Європи в Україні. – Режим доступу: <http://www.coe.kiev.ua/>
16. Україна – НАТО. – Режим доступу: <http://www.ukraine-nato.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. опозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, римає при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні о відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на практичних заняттях	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Тестування	15	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
ІЗ (Презентація, як результат самостійної роботи студента)	20	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Самостійна робота	20	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Модульна контрольна робота	35	0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Підсумковий залік	100				

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Розподіл між навчальними тижнями															Сума балів	ЗАЛІК
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13,14	15,16	17,18		
Методи контролю	ВК	УО	УО	УО	Т	УО	УО	УО	ІЗ	УО	УО	СР	УО	УО	МКР	100	
Всього балів на тиждень				5	15				20			20	5		35		
Модулі.	●								М1						●		
ВК – вхідний контроль; УО – усне опитування; ГР – групова робота; ІЗ – індивідуальне завдання; К – колоквиум, Р – реферат, ЗСР – захист самостійної роботи, Т – тестування, СР – аудиторна самостійна робота; МКР – модульна контрольна робота.																	
Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни																	
Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Бюджетна політика та фінансова децентралізація» можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd0LAnkdM6_NkqZD6cS90kGpJ37MvCvUiL_PlhIM-UTYW1y5w/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0																	

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент
Протокол № 1 від 29.08.2022 р.

Розробник:

/Волошина О.О./

Гарант освітньої програми:

О.О./

Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 Мироненко Є.В.